

Американський та європейський досвід дослідження інформаційно-пошукової поведінки студентів як користувачів університетських бібліотек

Чуканова С. О., Координатор Американської Бібліотеки ім. В. Китастого,
Національного університету «Киево-Могилянська академія», м. Київ

Актуальність теми

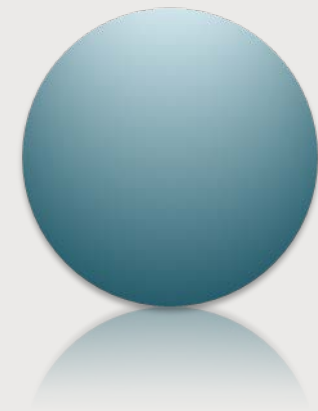

- *Питання дослідження **інформаційно-пошукової поведінки** студентів як користувачів університетських бібліотек наразі є важливим.*
- *У нашій країні такого роду розвідки починають набирати оберти, у той час як в **США та Європі** бібліотекознавці тривалий час досліджують це питання.*

Дослідження Енді Беррета інформаційно – пошукової поведінки гуманітаріїв

Канадський бібліотекознавець Е. Беррет (A. Barrett) у своєму дослідженні інформаційно-пошукової поведінки гуманітаріїв **(бакалаврів, магістрів, аспірантів та викладачів)** аналізує алгоритм здійснення інформаційного пошуку, притаманний кожній з вищезазначених категорій, приділяючи особливу увагу **СТУДЕНТАМ** і порівнюючи їх з рештою категорій користувачів . У ході дослідження він дійшов висновку, **що особа, яка має більший досвід у здійсненні наукових досліджень, легше орієнтується в обсягах інформації, необхідних для навчання, роботи тощо**

Поширення теми

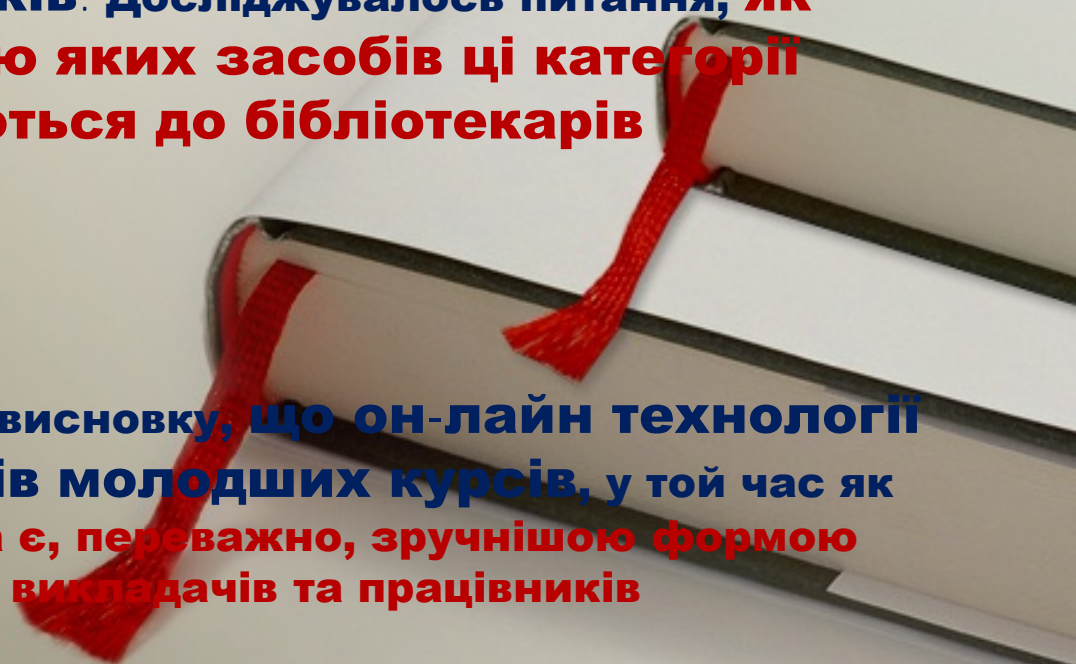

- **Подібні дослідження проводили також такі бібліотекознавці як**
- **Д. Кайонго (J. Kayongo) та К. Гелм (C. Helm) з університету Нотр-Дам, штат Індіана (США) – інформаційно-пошукова поведінка студентів;**
- **С. Бірн (S. Byrne) та Д. Бейтс (J. Bates) з Дублінського університету (Ірландія) досліджували інформаційно-пошукову поведінку студентів, які навчаються дистанційно.**
- **Коло питань, які вивчаються в межах цієї теми дуже широке.**

Питання моделі комунікації «читач – бібліотекар»

- Вивченням питання моделі комунікації «**ЧИТАЧ – бібліотекар**» **активно** займаються бібліотекознавці з **США**. Вони в своїх дослідженнях аналізують **інформаційно-пошукову поведінку університетських викладачів, студентів та працівників**. Досліджувалось питання, **ЯК часто та за допомогою яких засобів ці категорії користувачів звертаються до бібліотекарів довідкової служби.**

У результаті науковці дійшли висновку, **що он-лайн технології є допоміжними для студентів молодших курсів, у той час як телефон та електронна пошта є, переважно, зручнішою формою комунікації з бібліотекою для викладачів та працівників університетів**

Вміння користуватись довідниками та довідковими матеріалами

ПИТАННЯ, ЯКЕ ДОСЛІДЖУВАЛОСЬ НАУКОВЦЯМИ З БІБЛІОТЕКИ КОНКОРДІЙСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТСЬКОГО КОЛЕДЖУ (АЛЬБЕРТА, КАНАДА).

ДОСЛІДЖЕННЯ ПОКАЗАЛО, ЩО В СУЧАСНУ ЦИФРОВУ ЕПОХУ БІЛЬШІСТЬ КОРИСТУВАЧІВ ЗАСТОСОВУЮТЬ ПОТУЖНІ ОНЛАЙНОВІ ТЕХНОЛОГІЇ, у тому числі ЕЛЕКТРОННІ ДОВІДНИКИ, ПОКАЖЧИКИ, БАЗИ ДАНИХ ТОЩО.

СТУДЕНТИ ЗАЦІКАВЛЕНІ ЯКОМОГО ШВИДШЕ ЗНАЙТИ ІНФОРМАЦІЮ, тому назви довідників, баз даних та покажчиків, особливо ті, які самотійно складають бібліотекарі, повинні мати ЗРОЗУМІЛІ НАЗВИ ТА ВКЛЮЧАТИ ПРОСТЕ ПОЯСНЕННЯ, ЯКЕ СТОСУЄТЬСЯ ТЕМАТИЧНОГО СПРЯМУВАННЯ ЦИХ МАТЕРІАЛІВ

Інструменти аналізу статистики використання бібліотечних ресурсів

- **Значне поширення отримали проекти, які допомагають сучасним бібліотекам аналізувати статистику використання ресурсів. Наприклад, **Проект з обліку використання інформаційних онлайн-ресурсів** – Counting Online Usage of Networked Electronic Resources (COUNTER) Project, що об'єднав інформаційних провайдерів та бібліотекарів завдяки упровадженню метричних систем для вимірювання статистики використання.**
- **Поки що в Україні немає аналогів такому проекту, але ми прагнемо розвиватись у цьому напрямі, адже подібні проекти певною мірою допомагають проаналізувати інформаційно-пошукову поведінку користувачів.**
- **Втім, нещодавно було зроблено вибірковий аналіз використання студентами факультету гуманітарних наук електронних ресурсів бібліотеки НаУКМА**

Висновок

- **Наукова бібліотечна спільнота в США та Європі досить активно досліджує питання інформаційно-пошукової поведінки користувачів університетських та наукових бібліотек.**
- **Щодо американського та європейського досвіду дослідження інформаційно-пошукової поведінки зазначимо, що підходи, використані бібліотекознавцями для вивчення цього питання можуть бути різними.**
- **За основу дослідження обираються відмінні аспекти:**
- **різні категорії користувачів,**
- **типи матеріалів,**
- **рівень вміння користуватись довідковими службами та матеріалами (електронними ресурсами, каталогом бібліотеки у т.ч.) тощо .**
- **Україна робить перші кроки у цій справі, але вітчизняні дослідники-бібліотекознавці прагнуть розвивати цей напрям й надалі (Т. Ярошенко).**
- **В ході пілотного проекту з дослідження рівня використання електронних ресурсів студентами гуманітарних спеціальностей Наукової бібліотеки НаУКМА, були зроблені перші спроби вивчення інформаційно-пошукової поведінки такої категорії користувачів університетських бібліотек як студенти. Це дослідження стало початком вивчення даної теми, зокрема у Науковій бібліотеці НаУКМА.**

Дякую за увагу!

chukanovaso@ukma.kiev.ua

